

Rapport 2008:11

Arkeologisk förundersökning/antikvarisk kontroll

Vattenvägar i Söderköping

Läckande vattenledning på Gamla Skolgatan

RAÄ 14

Gamla Skolgatan 11

Söderköpings stad och kommun kommun

Östergötlands län

Mats Magnusson

Vattenvägar i Söderköping

Läckande vattenledning på Gamla Skolgatan

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning	4
Områdesbeskrivning	4
Syfte	4
Metod och dokumentation	4
Resultat och tolkning	4
Referenser	6
Tekniska uppgifter	7
Bilaga 1. Plan- och profilritning	8

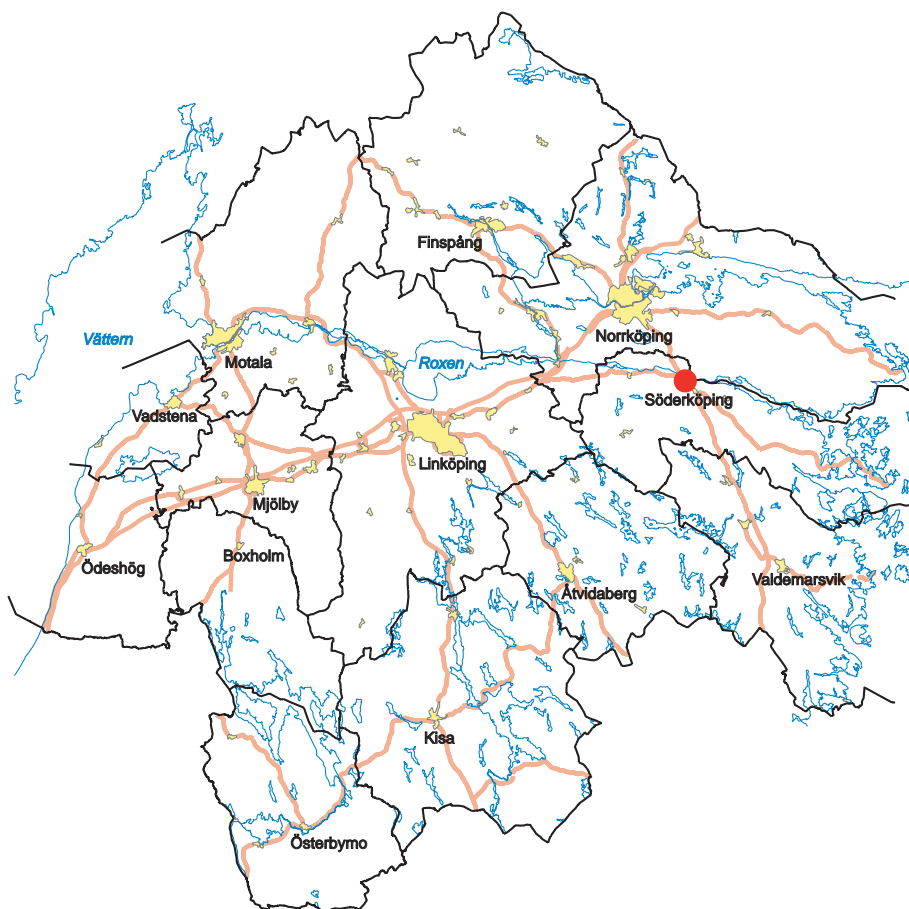
Ö S T E R G Ö T L A N D S L Ä N S M U S E U M
A V D E L N I N G E N F Ö R A R K E O L O G I

Box 232 • 581 02 Linköping • Tel 013 - 23 03 00 • Fax 013 - 12 90 70
info@ostergotlandslansmuseum.se • www.ostergotlandslansmuseum.se

Sammanfattning

Östergötlands länsmuseum utförde den 14 januari 2008 en antikvarisk kontroll i samband med akutgrävning av en läckande vattenledning på Gamla Skolgatan i Söderköpings stad och kommun, Östergötland. Arbetet utfördes på uppdrag av Söderköpings kommun. Vid den antikvariska kontrollen framkom delar av en kavelbro. Inga övriga fynd av arkeologiskt intresse framkom.

Mats Magnusson
antikvarie

Figur 2. Utdrag ur Adresskartan med undersökningsområdet markerat. Skala 1:1 500.

Inledning

Den 14 januari 2008 utförde Östergötlands länsmuseum en arkeologisk förundersökning, i form av en antikvarisk kontroll, i samband med akutgrävning av en läckande vattenledning på Gamla Skolgatan 11 i Söderköpings stad och kommun, Östergötlands län.

Uppdragsgivare var Söderköpings kommun. SM Service svarade för kostnaderna. Ansvarig för den antikvariska kontrollen och utformningen av rapporten var undertecknad. Sammanlagt omfattade förundersökningen en dags arbete i fält.

Områdesbeskrivning

Gamla Skolgatan, som tidigare hette Trädgårdsgatan, ligger mellan kvarteren Garvaren och Köpmanen i nära anslutning till S:t Laurentii kyrka inom Söderköpings medeltida stadsområde (RAÄ 14). S:t Laurentii, eller S:t Lars, kyrkas församling finns omtalad redan 1253. Tidigare grävningar i gatan har visat att den har ett flertal äldre gatunivåer som sträcker sig tillbaka till senare delen av 1200-talet (Lundberg 1928, Feldt 1993).

Gamla Skolgatan kan tidigare möjligtvis ha fortsatt norrut, rakt igenom kvarteret Garvaren, istället för att som nu göra en skarp högersväng och ansluta till Storgatan. Längs med gatan finns även en byggnad där källaren betecknas som medeltida då den är byggd av sten med tunnvalv av tegel (Broberg & Hasselmo 1978).

Syfte

Syftet med den antikvariska kontrollen var att se till att fast fornlämning kom till skada i så liten utsträckning som möjligt. Fast fornlämning som påträffades skulle undersökas och dokumenteras avseende karaktär och omfattning. Påträffade lämningar skulle om möjligt även dateras.

Resultatet ska kunna ligga till grund för länsstyrelsens fortsatta bedömningar i ärendet.

Metod och dokumentation

Den arkeologiska förundersökningen genomfördes i form av en antikvarisk kontroll där schaktningsarbetet övervakades och kulturlagernivåer och anläggning frilades för hand. Schaktet dokumenterades genom plan- och profilritning samt digitalfotografering. Dokumentationsmaterialet förvaras på Östergötlands länsmuseum.

Resultat och tolkning

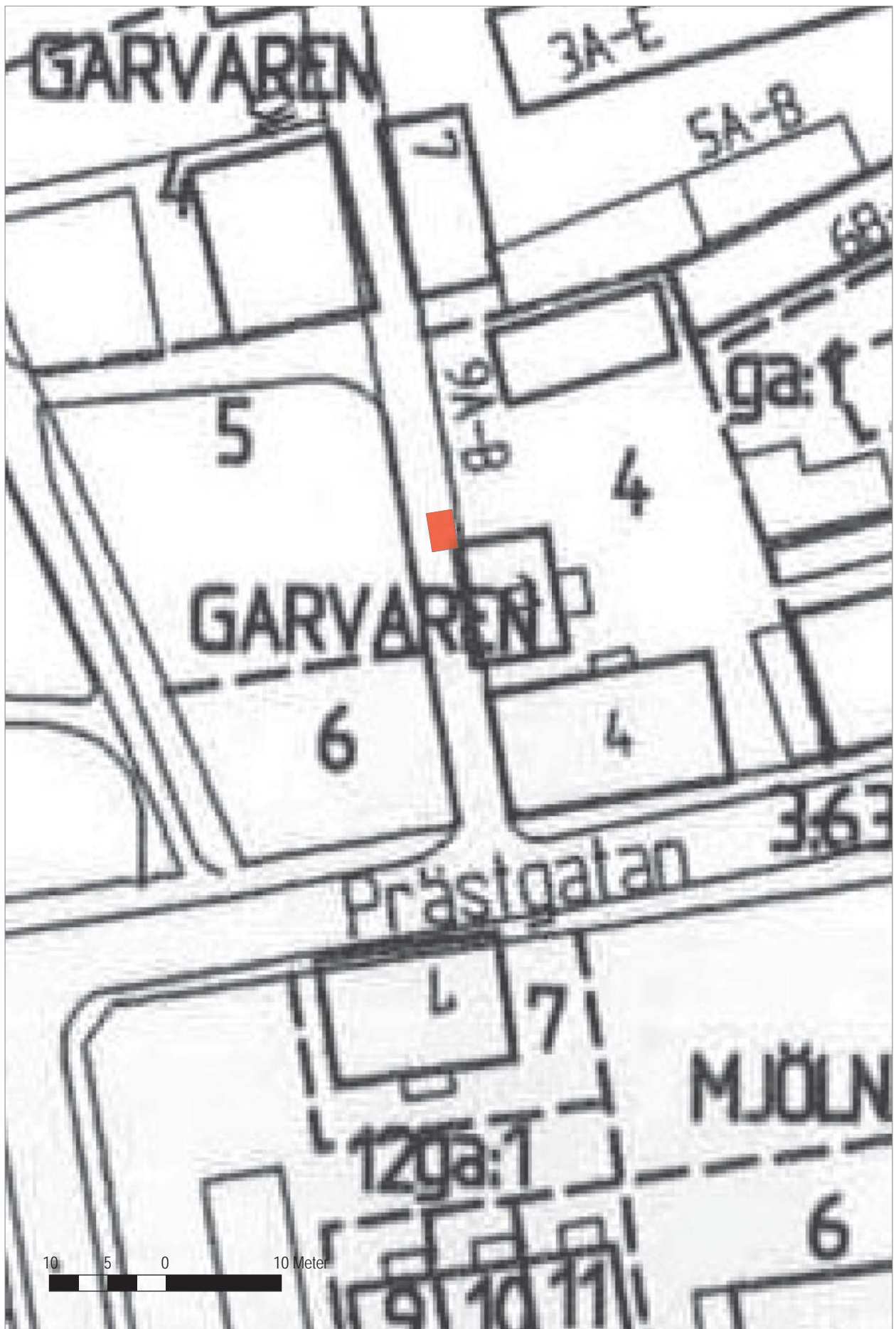
Schaktet var ca 2,0 x 3,0 m och ca 1,5 m djupt. Under asfalten kom ett ca 0,4 m tjockt bärlager av grus och där under fanns ett ca 0,4 m djupt omrört kulturlager. På ca 0,8 m djup fanns en brungul kulturlagernivå samt en kavelbro som i öster är kapad av det äldre vattenledningsschaktet.

Vid en jämförelse med undersökningsresultat från samma sträcka år 1990 (Feldt 1993) så bör det aktuella schaktet kunna jämföras med den sträckning som där motsvarar ca 43-47 m. Vid denna sträckning fann Feldt en kavelbro, på ca 0,8 m djup, som i väst var kapad av det äldre vattenledningsschaktet. Sannolikheten är stor att den nu funna kavelbron är den ovan beskrivna kavelbrons västra del, tyvärr så saknas uppgift om hur brett det gamla vattenledningsschaktet är och därmed så kan inte kavelbrons totala bredd räknas ut. Åldern på kavelbron i den tidigare undersökningen har inte varit möjliga att säkra genom dateringsanalyser, men stratigrafiskt så placeras tillkomsttiden till 1300-tal (Feldt 1993).

Den nu påträffade kavelbron ligger kvar i stort sett orörd då man, för att reparera vattenläckan, inte behövde gräva djupare i den västra delen av schaktet. I det omrörda kulturlagret fanns några få ben efter djur och en bit yngre rödgods, men dessa tillvaratogs ej och i övrigt så fanns inga andra fynd av arkeologiskt intresse.

Figur 3. Kavelbron, mot S. Foto ÖLM

Figur 4. Utdrag ur Adresskartan med schaktet inlagt.

Referenser

- Broberg B & Hasselmo M. 1978. *Söderköping. Medeltidsstaden 5*. Riksantikvarieämbetet och Statens Historiska Museer, rapport. Göteborg.
- Feldt A-C. 1993. *Kv. Köpmannen 4/Gamla Skolgatan. Söderköping, Östergötland*. Arkeologisk förundersökning. ÖLM Rapport. Linköping.
- Lundberg E. 1928. *Topografiska stadsundersökningar i Söderköping*. KVHAAH 39:1. Stockholm.

Tekniska uppgifter

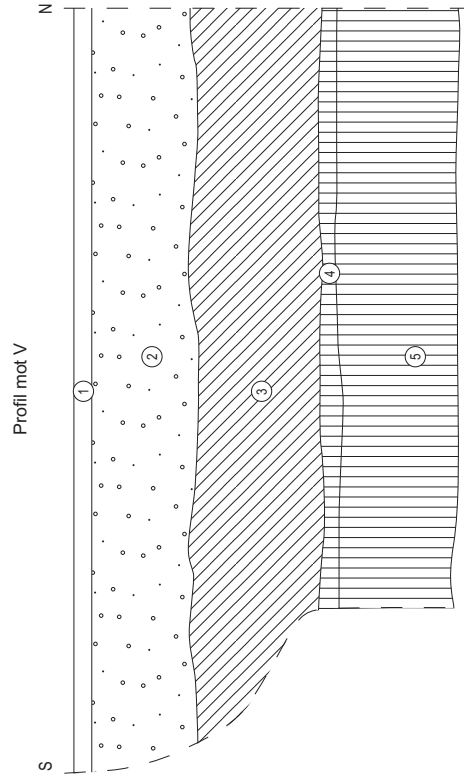
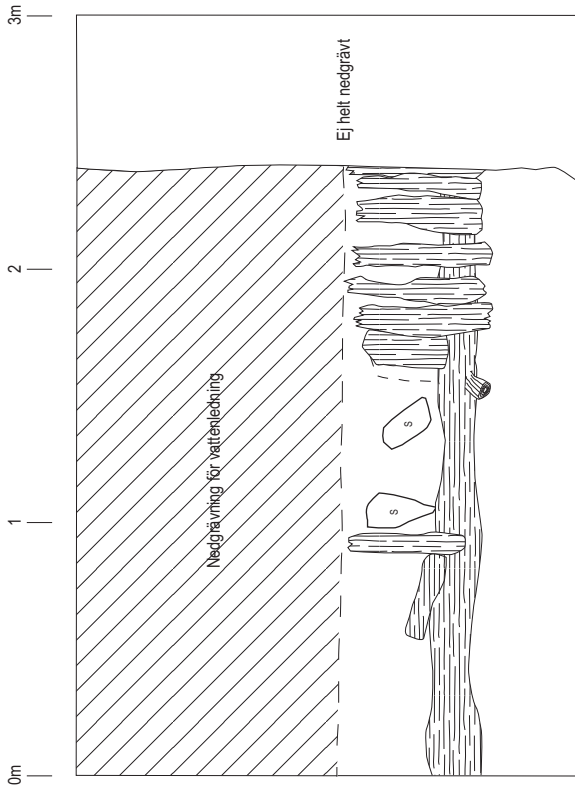
Gata	Gamla Skolgatan 11
Stad och kommun	Söderköping
Län och landskap	Östergötland
Fornlämningsnummer	RAÄ 14
Ekonomiska kartans blad	086 65 (8G 6f Drothem)
Koordinater	X 6484239, Y 1530100
Koordinatsystem	RT90 2,5 gon V
Typ av undersökning	Arkeologisk förundersökning, antikvarisk kontroll
Länsstyrelsens dnr	Saknas, akutärende
Länsstyrelsens handläggare	Carin Claréus
Länsstyrelsens beslut	Muntligt, akutärende
ÖLM dnr	21/08
ÖLM projektnr	530759
Uppdragsgivare	Söderköpings kommun
Kostnadsansvarig	SM Service
Projektledare	Mats Magnusson
Rapportarbete	Mats Magnusson
Fältarbetstid	2008-01-14
Totalt undersöktes	Ca 6 m ²
Fynd	Nej
Foto	Digitalt
Analyser	Nej
Grafik	Johan Levin
Renritning	Johan Levin
Grafisk form	Johan Levin

Dokumentationsmaterialet förvaras på Östergötlands länsmuseum.

Ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriverket. Ärende nr MS2006/02241
ISSN 1403-9273 Rapport 2008:11 © Östergötlands länsmuseum

Bilaga 1. Plan- och profilritning

Dnr 21/08:1

- ① Asfalt
- ② Bärager, grått grus
- ③ Omrörda kulturlager
- ④ Brungult kulturlager, samband med kavelbro
- ⑤ Svarbrunt kulturlager (ej grävt)

G:a Skolgatan 11

Söderköpings stad och kommun, Ög

RAÄ 14

Plan- och profilritning

Skala 1:20

Dnr 21/08

2008-01-14 Mats Magnusson

Renritning Johan Levin

Östergötlands länsmuseum utförde den 14 januari 2008 en antikvarisk kontroll i samband med akutgrävning av en läckande vattenledning på Gamla Skolgatan i Söderköpings stad och kommun, Östergötland. Vid den antikvariska kontrollen framkom delar av en kavelbro. Inga övriga fynd av arkeologiskt intresse påträffades.